

2 MAJ

I dag har **Filip** och **Filippa** namnsdag. Filip kommer från grekiskans Philippos, av philos 'vän' och hippos 'häst'. Namnet kom hit på 1200-talet. Omkring 43 000 personer heter Filip (eller Philip), cirka 30 000 kallas så. Dessutom heter 250 personer Filip i efternamn. Filippa, en form av Filip, har funnits här sedan mitten av 1400-talet. Namnet har tolkats "hästarnas väninna". Det finns omkring 11 000 med namnet, cirka 7 500 har det som tilltalsnamn.

DET HÄNDE DÅ

■ **För 15 år sedan**, 2002, skulle den förenklade självdeklarationen vara inlämnad. Samma rutin som föregående år, men med skillnaden att man nu kunde göra det på nätet. Samma år fyllde deklarationen 100 år. Den infördes 1902, samtidigt med införandet av progressiv skatt i Sverige (skattesats: fyra procent). Orsaken till skattereformen var att staten behövde finansiera värdplikt, som blev allmän 1901.

■ **För 20 år sedan**, 1997, efterträdde Labourledaren **Tony Blair** Tories John Major som Storbritanniens premiärminister. Blair hade varit med och förändrat Labour till ett mer socialdemokratiskt, mindre socialistiskt parti, och man vann en jordskredsseger i valet dagen innan.

■ **För 45 år sedan**, 1972, vann **Muhammed Ali** för andra gången över den kanadensiska boxaren George Chuvalo. Det blev den sista större matchen i karriären för Chuvalo, som 1995 valdes in Ontario Sports Hall of Fame.

HÖRT OCH HÄNT



För 10 år sedan, 2007, firade det legendariska sportbilmärket Ferrari 60-årsjubileum. I Stockholm uppmärksammades det med kortge genom stan med nästan hundra olivfärgade Ferrari-bilar. I spetsen för paradens rattade **Stefan "Lill-Lövis" Johansson** - en gång i tiden Formel 1-förare för jubilarer - i en vit F430 Spider.

FÖDELSEDAGAR

■ **För 32 år sedan**, 1985, föddes den brittiska sångerskan, låtskrivaren och programledaren **Lily Allen**. Hon slog igenom med hjälp av sin egen My space-sida 2006, och singlarerna "Smile" och "LDN" liksom debutalbumet "Alright, Still" som blev listettor i Storbritannien samma år.

NAMN VI MINNS

■ **För 45 år sedan**, 1972, avled USA:s fruktade FBI-chef **J Edgar Hoover**, 77 år gammal. Han hade varit chef för Federal Bureau of Investigation i 48 år och tjänstgjort under åtta presidenter. Under denna tid byggde han upp ett betydligt personarkiv, som lär ha gjort mängden person i offentlig ställning tveksam inför att stöta sig med honom.



BILD: SÖREN VIKTORSSON

KERAMIKER. Marianne Kallipoliti Arvidsson trivs som bäst när hon slår sig ned vid drejskivan. Marianne, som kommer från den lilla byn Fridene i Västergötland,

Marianne fortsätter forma livet i Grekland

En bruten arm förde västsvenskan Marianne Kallipoliti Arvidsson till Grekland 1980.

Nu är det tio år sedan hon senast trampade fosterjorden. – Men jag hoppas snart åter besöka Göteborg och Hagakvarteren. Om jag bara hittar någon som vaktar mina sex grekiska katter ...

DET FLÅKTAR SKÖNT från havet denna vårförmiddag i hamnstaden

VÄSTSVENSKAR I VÄRLDEN

Pireus. På avtalad tid dyker Marianne Kallipoliti Arvidsson upp och idiomat visar sig omgäende västgötskt.

– Fast det kan gå långa tider då jag

bara talar grekiska. Så ibland händer det att jag måste leta efter svenska ord, förklarar hon när vi slagit oss ned på ett litet café i centrum.

Marianne växte upp på gården Wasängen i byn Fridene mellan Tidaholm, Hjo och Skövde – Mälaren Carl Kylberg föddes på samma gård. Mitt konstintresse

väcktes tidigt. Som barn tecknade och målade jag jämt. – Men konstnärsdrömmar vågade man inte riktigt ha. Familjens ekonomi var inte den bästa och tidigt fick man höra talas om "fattiga konstnärer i Paris" ...

EFTER GYMNASIETS ESTETISKA linje gick hon en sjukvårdsbiträdeskurs på KSS i Skövde, för att få ett "riktigt jobb". – Men det passade inte riktigt mig och jag flyttade till Göteborg

har nu bott i Grekland i 35 år.

och började på Kursverksamhetens konstskola.

Året därpå kom hon in på Konstindustriskolans linje för konsthandverk och keramik, det som idag heter Högskolan för design och konsthantverk.

OCH DET VAR då som ödet förde henne till Grekland. – För att finansiera studierna jobbade jag extra på Tor Line. Juli 1980 mönstrade jag på färjan till England.

– Hissen var upptagen så sedan sprang jag ner för trapporna till hytten för att byta om. Då föll jag

"Jag kunde ju ingen grekiska så vi fick till en början komma överens på teckenspråk"

så olyckligt att armen bröts och måste opereras.

Tur i oturen var att hon alltså hunnit mönstra och därmed täcktes av en försäkring. – En väninna sade att "Ska vi inte ta en resa? Här kan du inte gå omkring och gnälla med armen i band!"

Två veckor på Kreta i augusti 1980 skulle helt förändra Mariannes liv. På en bar i staden Rethymnon träffade hon greken Nikos.

– Kärlek vid första ögonkastet? Både ja och nej. Han sade att han skulle skriva, fast det litade jag väl inte helt på ... (skratt).

Men det kom brev från Grekland och Marianne åkte på hösten till Aten och mitt i februari kom Nikos till Göteborg.

IMARS 1981 gifte sig paret i Sverige och 1982 kom att bli ett avgörande år.

– Nikos var tvungen att göra militärtjänst för att senare kunna åter-

Marianne Kallipoliti Arvidsson

■ **Ålder:** 64 år.
■ **Bor:** I Pireus.
■ **Familj:** Man Nikos samt sonen Patrik och barnbarnen Christina och Irini, även de bosatta i Grekland.
■ **Yrke:** Keramik.
■ **Hobbies:** Sjunger i Svenska kyrkans kör i Aten.
■ **Det bästa med Grekland:** Människornas öppenhet, naturlighet och livfullhet.
■ **Uppskattar mest med Sverige:** Naturen och tystnaden.
■ **Livsmotto:** Att bjuda på mig själv och försöka möta världen med öppna ögon.

"Jag samlar på mig katter och nu är de sex stycken i vårt gamla fyrarumshus"

vända till Grekland. Eftersom hans mamma var änka handlade det om ett, i stället för två år.

– Själv flyttade jag med vår då två månader gamla son in hos Nikos mamma i Pireus grannkommun Keratsini.

Hur var det?

– Jag kunde ju ingen grekiska så vi fick till en början komma överens på teckenspråk. Svårast var att för-lora sin personliga integritet. Utan att knacka kom hon varje morgon in i mitt rum där jag sov helt bar ...

Nikos kom åter från militären och jobbade som arkitekt, en period med egen firma och sedan hemifrån. Och Marianne, nu med efternamnet Kallipoliti (vilket ordagrant betyder "God medborgare") kom igång med keramiken

– De första åren jobbade jag hos en grekisk keramik. Från 1994 till 2013 hade jag så egna verkstäder. Sedan var jag tvungen att slå igen på grund av den ekonomiska krisen.

MEN NU HAR hoppets låga åter tänts.

Vi tar bussen till grannkommunen Keratsini och Andreas Papandreou-parken, där Marianne sedan mars i år åter har en liten verkstad.

– Jag säljer via olika kanaler, nu senast på Svenska kyrkans påskbasar. Och jag har börjat annonsera om att jag ger kurser i keramik.

Så sätter hon sig vid drejskivan och GP:s reporter följer fascinerat hur en fin skål tar form.

– Jag tänker jobba så länge jag bara orkar. Min pension blir liten såväl från Sverige som Grekland.

TIO ÅRS BORTAVARO från Sverige är lång tid. Men det finns en trollformel som skulle kunna råda bot på det.

Den lyder, omskriven med latin-ska bokstäver; Boreis na frodisis tis gates mou otan lipu gia diakopes (Kan du ta hand om mina katter medan jag är på semester?)

– Jag samlar på mig katter och nu är de sex stycken i vårt gamla fyrarumshus. Jag tror dock att jag vet en grek som kan ta hand om dem.

– Och tänk vad roligt det vore att åter strosa omkring i Haga och på Sprängkullsgatan, där jag bodde under min studietid i Göteborg!

SÖREN VIKTORSSON

031-62 40 00 namn@gp.se

KRÖNIKA

Några råd till dig som ska bli patient

Det är inte lätt att vara patient, särskilt inte i Göteborg. För dig som till äventyrs ämnar hamna i den rollen har jag därför tagit fram en manual som kan underlätta det svåra förvandringsnumret, från vanlig människa till patient. Min pappa sa alltid att skall man gå till doktorn måste man ha med sig en advokat och en läkare. Det var bland annat därför jag blev läkare.

DEN FÖRSTA OCH kanske största svårigheten är att hitta en läkare. I Göteborg kan man exempelvis bli hänvisad till Sahlgrenska, men det är förrådiskt. Vartenda sjukhus i stan heter nämligen Sahlgrenska och man botar olika saker på de olika sjukhusen. Du måste alltså först veta vilken åkomma du har, hur den skall botas och var. Vad gäller tarmkanalen är det viktigt att veta mer exakt var den sitter eftersom du annars riskerar att få åka till ... Sahlgrenska.

KOMMER DU TILL ett stort sjukhus går du sedan igenom en slags snabb besiktning (triage) och utrustas med en färg som talar om hur bråttom det är, det vill säga hur bråttom sjukhuset tycker det är. Efter detta sakrament övergår du från att vara fru Andersson till att vara dina symtom eller den preliminära diagnosen. Det är dessa färger som bestämmer nästa stora steg, nämligen hur länge du måste vänta för att få träffa en doktor. Då gäller det att tänka väldigt positivt för det är lätt att tänka lite negativt när man väntat i tolv timmar i en korridor på en doktor som mest bara hastar förbi och ser väldigt upptagen ut. Man kan till exempel tänka "vilken tur – jag kunde ju ha varit sjuk men jag har nog bara väldigt ont".

INNAN MAN HUNNIT dö en naturlig död brukar doktorn komma till sist. Man kan påskynda den proceduren genom att föreslå sköterskan ett antal mycket allvarliga diagnoser. "Jag tror det kan vara *Hirschsprung*, *mammass kusin hade nog det*". Har man tur påskyndar det doktors ankomst. Efter tre minuters undersökning brukar doktorn nicka hummande och skriva en remiss för röntgen, en skikttröntgen vilket ju låter olycksbådande. Men man kan be dem ta alla skikt för säkerhets skull. Det är inte lönt att fråga doktorn vad hon tror det är för åkomma. Huvudskakningarna och leendet gör bara att man misstänker att få en ny sjukdom uppkallad efter sig, "Anderssons väntfeber".

MEN EN OLYCKA kommer sällan ensam, kön till röntgen gör att man får ett återfall i väntfebern. En snäll sköterska brukar dock fråga om man lider av smärtan och då kan man svara "Ja, *inte njuter jag av den precis*". Då förstår dom att man börjar tröttna på den värkande väntfebern. Ett bra tips är således att ta med sig en bra bok, till exempel ett uppslagsverk i akut-sjukvård. Om man dessutom har ett antal blanketter liggande framme där man tydligt kan läsa "Inspektionen för Vård och Omsorg", kan detta förkorta väntetiden en smula.

TILLBAKA PÅ AKUTMOTTAGNINGEN har dagen som regel övergått i natt. Fru Andersson får veta att hon har njursten och att stenen skall komma ut den naturliga vägen, vilket känns lite onaturligt för henne eftersom hon så sällan brukar uthämta stenar den vägen. I den sena timmen inhämtar hon nödvändig information och när hon ser skylten som förtäljer att man på detta sjukhus har patienten i centrum drabbas hon av en ingivelse att vilja stryka över det sist ordet och i stället klotra dit väntrum. Men hon fick ingen svar sjukdom uppkallad efter sig även om hon själv funderar på att inför en sådan – elak-artad väntfeber. När hon vandrade ut i natten tänkte hon: Jag har fått njursten, men njurstenen har inte fått mig.

PETER WÄHRBORG

Professor em i beteendemedicin och stressforskare

